

Sme miestom, kde
nájdu pomoc rodiny,
ktoré sa ocitli
v nepriaznivej
životnej a sociálnej
situácii.

Sme miestom, na
ktorom poskytujeme
sociálno-právnu
ochranu deťom bez
riadnej rodičovskej
starostlivosti.

PROGRAM Centra pre deti a rodiny Topolčany

Topolčany, ul. Kalinčiakova 4295

OBSAH :	strana
Obsah programu	2
1. Kontaktná adresa centra a ďalšie kontaktné údaje	2
2. Adresa miest, na ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia súdu	2
3. Účel centra	2
4. Forma vykonávaných opatrení	2
5. Druh vykonávaných opatrení	2
6. Cieľová skupina centra	3
7. Celkový počet miest v centre	3
8. Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre.....	3
9. Priestorové podmienky centra.....	4
10. Personálne zabezpečenie výkonu odborných činností v centre	5
11. Oboznámenie detí , rodičov a iných fyzických osôb s programom centra.....	6
12. Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia	6
13. Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti.....	9
14. Tvorba a vyhodnocovanie Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa	10
15. Podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery v centre	11
16. Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre.....	12
17. Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie, detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre	14
18. Práva detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia.....	15
19. Práva rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia.....	16
20. Povinnosti detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia	16
21. Povinnosti rodičov , pre ktorých sa vykonávajú pobytové, ambulantné a terénne opatrenia.....	17
22. Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť deťom.....	17
23. Poskytovanie vreckového.....	18
24. Postup v krízových situáciách.....	19

1. Kontaktná adresa centra a ďalšie kontaktné údaje centra:

Názov zariadenia :	Centrum pre deti a rodiny Topoľčany
Sídlo :	Topoľčany, ul. Kalinčiakova 4295, 955 01 Topoľčany
Kraj :	Nitriansky
IČO :	34015434
DIČ:	2021550223
Štatutárny zástupca :	Mgr. Viera Miklašová, riaditeľ
Kontakt : mobil/ email :	+421 905 234 066 / riaditel.topolcany@ded.gov.sk
Webová stránka :	www.cdrto.sk
Pohotovostný mobil :	+421 907 377 202 – dosaziteľnosť riaditeľ
Sociálny úsek :	+421 905 560 934
Kapacita centra :	43

2. Adresy, na ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia:

Topoľčany, ul. Kalinčiakova 4295, kontakt : 0905 789 197, citronova@cdrto.sk

Topoľčany, ul. Muškátová 2653/42, kontakt 0905 779 573, muskatova@cdrto.sk

Topoľčany, ul. Narcisová 2076/1, kontakt 0905 489 562, narcisova@cdrto.sk

Topoľčany, ul. Snežienková 2592/27, kontakt 0905 789 796, snezienkova@cdrto.sk

2. Účel centra:

Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“ je zariadenie zriadené podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005“) na účel vykonávania opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia – „pobytové opatrenie súdu“

4. Forma vykonávaných opatrení :

Opatrenia sa vykonávajú podľa účelu, na ktorý bolo centrum zriadené pobytovou formou § 45 ods. 4 písm. a) zákona č. 305/2005 – POBYTOVÉ OPATRENIA

Centrum nevykonáva od 1. januára 2024 AMBULANTNÉ A TERÉNNE OPATRENIA.

5. Druh vykonávaných opatrení :

POBYTOVÉ OPATRENIA :

1. na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia pre dieťa
2. dočasne aj bez rozhodnutia súdu, a to v naliehavých prípadoch, najmä ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je život alebo zdravie dieťaťa vážne ohrozené
3. na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa a títo majú obvyklý pobyt v okresoch Partizánske a Topoľčany, plní si povinnú školskú dochádzku, nevykazuje poruchy správania z dôvodu akejkoľvek závislosti, nevyžaduje si zaradenie do

špecializovaných programov alebo resocializačného programu, netrpí infekčným ochorením a nevyžaduje si ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť. V jednej skupine môže byť najviac jedno dieťa na výkon opatrenia na základe dohody s rodičmi.

4. na základe dohody s plnoletou fyzickou osobou, ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti

Všetky pobytové opatrenia sa vykonávajú v 4 samostatne usporiadaných skupinách, centrum nedisponuje samostatnou skupinou pre mladých dospelých ani profesionálnymi rodinami.

6. Cieľová skupina centra :

POBYTOVÉ OPATRENIA (§ 45 ods. 4 písm. a) zákona č. 305/2005 sa vykonávajú :

- a) pre dieťa na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (podľa § 45 ods. 4 písm. a) zákona č. 305/2005 Z.z. o SPODaSK
- b) pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa
- c) pre dieťa na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa o dieťa stará (podľa § 47 ods.5) zákona č. 305/2005 – tzv. dobrovoľný pobyt dieťaťa

7. Celkový počet miest v centre:

Kapacita centra : 43, v tom 3 mladí dospelí	1.samostatná skupina Snežienková ul.	2.samostatná skupina Kalinčiakova ul.	3.samostatná skupina Muškátová ul.	4.samostatná skupina Narcisová ul.	Samostatná skupina pre mladých dospelých
Počet detí v skupine: z toho:	10	10	10	10	3
a) na základe rozhodnutia súdu	9	9	9	9	-
b) na náklade dohody s rodičom	1	1	1	1	-

8. Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre :

Centrum NEVYKONÁVA pobytové opatrenia na základe rozhodnutia súdu:

- a) pre dieťa, ktoré si vyžaduje zaradenie do resocializačného programu alebo špecializovaných programov,
- b) pre dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť,
- c) pre dieťa s psychiatrickým ochorením (autizmus, bipolárna porucha a iné),
- d) pre dieťa, ktoré trpí infekčným ochorením ohrozujúcim verejné zdravie,
- e) pre dieťa, ktoré vykazuje poruchy správania z dôvodu akýchkoľvek závislostí ,
- f) pre dieťa, ktorého rodina je vo vzdialenosti väčšej ako 50 km od centra aj v prípade, že je z príslušného okresu.

Centrum NEVYKONÁVA pobytové opatrenia na základe dohody s rodičmi:

- a) pre dieťa, ktoré si vyžaduje zaradenie do resocializačného programu alebo špecializovaných programov,

- b) pre dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť,
- c) pre dieťa s psychiatrickým ochorením (autizmus, bipolárna porucha a iné),
- d) pre dieťa, ktoré trpí infekčným ochorením ohrozujúcim verejné zdravie.

9. Priestorové podmienky centra :

1. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA - označená ako Snežienková rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Snežienkovej ul. v jednoposchodovom rodinnom dome. Na prízemí je kuchyňa, sklad potravín, chodba, 2 kúpeľne osobitne pre chlapcov a dievčatá, spoločenská izba (plošná výmera 30 m²), kancelária pre vybavovanie nevyhnutných administratívnych úkonov a 1 WC pre výchovných pracovníkov. Na prvom poschodí sú 4 detské izby (plošná výmera 71,78 m²), menšia oddychová hala, WC a dve terasy. Súčasťou budovy je dvor so záhradou, v ktorej sa deti môžu učiť záhradkárskym prácam a v spolupráci s vychovávateľom si sadiť kvety a drobnú zeleninu. Na oddych v letnom období slúži detský bazén, ktorý je napevno zabudovaný v záhrade. Deti majú k dispozícii niekoľko bicyklov na športové aktivity a zatrávnenú plochu na hranie detských loptových a spoločenských hier. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

2. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA – označená ako Citrónová rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Kalinčiakovej ul. v hlavnej prízemnej kmeňovej budove, v ktorej sú 4 detské izby pre deti (plošná výmera izieb 71,7 m²), 2 detské izby pre mladých dospelých (plošná výmera 20,2 m²), spoločenská izba s televízorom (plošná výmera 41,7 m²), kancelária pre vybavovanie nevyhnutných administratívnych úkonov, kuchyňa, 2 kúpeľne a 2 WC osobitne pre dievčatá a chlapcov a 1 WC pre výchovných pracovníkov. Objekt samostatnej skupiny má vlastný vchod. Súčasťou budovy je dvor, na ktorom sú detské preliezky, kolotoč a pieskovisko. V prednej časti budovy je záhradka, v ktorej je možné učiť deti domácim prácam. Na oddych je deťom k dispozícii terasa a zatrávnená plocha. V bezprostrednej blízkosti samostatnej skupiny je rozsiahly mestský park, slúžiaci pre šport, oddych aj zábavu. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

3. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA – označená ako Muškatová rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Muškátovej ul. v Topoľčanoch v prízemnom rodinnom dome, v ktorom sú 3 detské izby (plošná výmera izieb 54,64 m²), spoločenská izba (plošná výmera 33,17 m²), kancelária na nevyhnutné administratívne úkony, kuchyňa, kúpeľňa osobitne s príslušenstvom pre chlapcov a dievčatá a 1 WC pre výchovných pracovníkov. Súčasťou budovy je malá ovocná záhradka, pieskovisko a zatrávnená plocha na hranie pre menšie deti. V čase nepriaznivého počasia deti využívajú na hry krytú terasu s oddychovým sedením. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

4. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA – označená ako Narcisová rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Narcisovej ul. v Topoľčanoch v jednoposchodovom rodinnom dome. Na prízemí sú 2 izby pre 6 detí (plošná výmera izieb á 28,62 m²), kuchyňa, sklad potravín, 1 WC a sprchový kút. Na prvom poschodí je spoločenská izba (plošná výmera 19,28 m²), kancelária, 2 izby pre 4 deti (plošná výmera izieb á 22,9 m²), 2 kúpeľne osobitne pre chlapcov a dievčatá, komora slúžiaca ako potravinový sklad. Súčasťou budovy je rozsiahly dvor, na ktorom majú deti umiestnené preliezky, hojdačky, pieskovisko pre malé deti a kryty altánok. Zatrávnená plocha poskytuje priestor na pohybové hry

a možné vytvorenie zeleninovej záhradky. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

SAMOSTATNÁ SKUPINA PRE MLADÝCH DOSPELÝCH – je umiestnená na adrese Bernolákova 2046/3, 955 01 Topoľčany s kapacitou pre 1 mladého dospelého alebo plnoletú fyzickú osobu za splnenia zákonných podmienok a na adrese Palárikova 4082/1, 955 01 Topoľčany pre 2 mladých dospelých alebo plnoletých fyzických osôb za splnenia zákonných podmienok. Mladí dospelí majú v garsonke a jednoizbovom byte zabezpečené všetky požadované podmienky na získanie kompetencií v procese osamostatňovania.

10. Personálne zabezpečenie výkonu odborných činností v centre:

Pre vykonávanie POBYTOVÝCH OPATRENÍ V SAMOSTATNE USPORIADANÝCH SKUPINÁCH a SAMOSTATNEJ SKUPINE PRE MLADÝCH DOSPELÝCH :

ZAMESTNANCI PRIAMEHO KONTAKTU: 24 zamestnancov

- 1. samostatná skupina (Snežienková rodina) : 6 zamestnancov – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca), 1 vychovávateľka (VŠ 1. stupňa v odbore sociálna práca), 1 vychovávateľ (VŠ 2. stupňa v odbore vychovávateľstvo), 2 pomocné vychovávateľky (ÚSV), 1 pomocná vychovávateľka s ekon. agendou (ÚSV).
- 2. samostatná skupina (Citrónová rodina) : 6 zamestnancov – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa v odbore vychovávateľstvo + špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca), 1 vychovávateľ (VŠ 2. stupňa pedagogického smeru), 1 pomocný vychovávateľ (ÚSV), 1 pomocná vychovávateľka (SV), 1 pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou (ÚSO).
- 3. samostatná skupina (Muškátová rodina) : 6 zamestnancov – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa sociálna práca), 1 vychovávateľka (ÚSO+ špeciálna pedagogika), 1 pomocný vychovávateľ (ÚSV), 1 pomocná vychovávateľka (SV), 1 pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou (ÚSV).
- 4. samostatná skupina: 6 zamestnancov (Narcisová rodina) – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa špeciálna pedagogika), 2 vychovávateľky (ÚSO + špeciálna pedagogika), 2 pomocné vychovávateľky (ÚSV), 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou (ÚSV).
- Samostatná skupina pre mladých dospelých : koordinuje sociálny pracovník, ktorý viedol spis dieťaťa počas pobytového opatrenia v SUS.

ZÁKLADNÉ ČINNOSTI ZAMESTNANCOV PRIAMEHO KONTAKTU :

- Koordinátor – koordinuje zamestnancov v oblasti starostlivosti o deti zabezpečuje komplexnú starostlivosť o dieťa, vedie predpísanú dokumentáciu a spolupracuje s odborným tímom na osobnostnom rozvoji dieťaťa.
- Vychovávateľ – zabezpečuje komplexnú starostlivosť o dieťa, vedie predpísanú dokumentáciu a spolupracuje s odborným tímom na osobnostnom rozvoji dieťaťa.
- Pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou - zabezpečuje komplexne ekonomické činnosti skupiny – rozpočet, evidencia, nákupy, vedenie pokladničnej hotovosti. Zabezpečuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť o deti a mladých dospelých. Vykonáva pomocnú výchovnú prácu s deťmi podľa pokynov službukonajúceho vychovávateľa .
- Pomocný vychovávateľ – vykonáva pomocné výchovné činnosti, prevádzkové činnosti – hygiena a čistota prostredia, vykonáva skladovú agendu.
- Sociálny pracovník

INTERNÝ ODBORNÝ TÍM :

- psychológ (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)
- sociálna pracovníčka (ÚSO)

EXTERNÝ ODBORNÝ TÍM :

- Súkromná prax - liečebná pedagogička a sociálna poradkyňa PaedDr. Beáta Ceralová, ktorá poskytuje liečebno - pedagogickú odbornú starostlivosť deťom s oneskoreným vývinom a vnútorným narušením vnímania sveta
- Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie, Bernolákova 1652, Topoľčany, ktoré poskytuje odbornú pomoc žiakom v oblasti učenia a vzdelávania vykonávaním psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnostiku a poradenstva,
- Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Janka Kráľa 1, Topoľčany, ktoré poskytuje odborné služby deťom, žiakom a študentom so špeciálno-výchovnými problémami,
- PhDr. Eva Geletová – poskytuje psychologickú a psychoterapeutickú pomoc deťom zameranú na uzdravenie detí zo skúseností zlého zaobchádzania, ktoré zažili v rannom detstve a utváranie bezpečného pripútania sa k rodičom.
- MUDr. Ľubomíra Kmeťová - poskytuje psychiatrickú starostlivosť so zameraním diagnostiku a liečbu duševných porúch

11. Oboznámenie detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra :

Program centra je k dispozícii na webovej stránke : www.cdrto.sk a na informačnej tabuli v centrálnej budove na Kalinčiakovej ul. 4295. Oboznámenie detí, rodičov alebo iných osôb starajúcich sa o dieťa, s ktorými sú vykonávané ambulantné a terénne opatrenia s Programom centra prebieha formou motivačného rozhovoru počas stretnutia s rodinou na oddelení SPODaSK, prípadne počas prvej návštevy v rodine. Oboznámenie detí, rodičov alebo iných osôb starajúcich sa o dieťa, pre ktoré sú vykonávané pobytové opatrenia, prebieha formou rozhovoru na prípadovej konferencii.

12. Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia, a spôsob zapájania sa spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra:

Centrum zabezpečuje pomoc dieťaťu a jeho rodine vykonávaním opatrení najmä vykonávaním sociálnej práce, psychologickú pomoc a starostlivosť, výchovy, špeciálno-pedagogickej starostlivosť, liečebno-výchovnej starostlivosť, diagnostiku a ďalších odborných činností zodpovedajúcich účelu centra realizáciou odborných programov s individuálnym prístupom k dieťaťu. Centrum vychádza pri realizácii odborných metód práce z Európskych štandardov práce s dieťaťom v zariadení a zhrňa ich do nasledovných činností :

12.1. Pomoc dieťaťu pri adaptácii po umiestnení do centra :

Umiestnenie dieťaťa do centra predstavuje pre dieťa náročnú životnú situáciu. Centrum má vypracovaný postup, v ktorom stanovuje spôsob oboznámenia sa detí a rodičov, príbuzných a osôb blízkych dieťaťu s programom centra najneskôr do jedného mesiaca po prijatí dieťaťa do centra:

a) Pomoc rodičom dieťaťa:

Cieľ: centrum pomáha rodičom, alebo osobe, ktorá sa o dieťa stará, príbuzným a osobe blízkej dieťaťu zvládnuť náročnú životnú zmenu – rozdelenie rodiny, a stanovuje základné podmienky spolupráce s rodičmi a ostatnými fyzickými osobami počas dočasného pobytu dieťaťa v centre.

Čiastkové úlohy - odborné metódy práce – realizačný odborný tím :

1. centrum zoznámi rodičov s prostredím, v ktorom bude žiť dieťa – exkurzia v centre, vysvetľovanie, inštrukcia, rozhovor – sociálny pracovník a vychovávateľ
2. centrum zoznámi rodičov s právami a povinnosťami rodiča a dieťaťa - vysvetľovanie a inštrukcia - sociálny pracovník a vychovávateľ
3. centrum dohodne podmienky kontaktu rodičov s dieťaťom – rozhovor, inštrukcia, vysvetľovanie – sociálny pracovník
4. centrum ponúka pomoc rodičom ako napísať list dieťaťu o situácii, v ktorej sa rodina ocitla – metóda posilnenia kompetencie rodičov - sociálny pracovník a psychológ
5. centrum sleduje interakciu dieťaťa a rodičov a stanovuje typ vzťahovej väzby – pozorovanie, rozhovor – externý odborný tím centra
6. centrum sa zoznamuje s rodinným prostredím dieťaťa a komunitou, v ktorej dieťa žilo, ak nemá úplné informácie zo sociálnej správy orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) – anamnéza sociálneho problému, metóda návštevy v rodine, rozhovor – sociálny pracovník, psychológ, vychovávateľ
7. centrum poskytne poradenstvo pre osobu blízku dieťaťu – poradenský rozhovor, návšteva v rodine, sociálna správa o povesti fyzickej osoby – sociálny pracovník, psychológ, orgán SPODaSK
8. centrum spracuje písomnú dohodu o spolupráci s rodičmi, príbuznými a osobami blízkymi dieťaťu počas pobytového opatrenia dieťaťa v centre – sociálny pracovník a riaditeľka centra

b) Pomoc dieťaťu :

Cieľ: dieťaťu bez starostlivosti rodičov centrum zabezpečuje za aktívnej spolupráce s rodinou prispôsobovanie sa náročnej zmene v živote dieťaťa a eliminuje do najvyššej možnej miery nežiaduce negatívne stavy v prežívaní dieťaťa a následné nežiaduce prejavy v správaní dieťaťa.

Odborné metódy práce: metóda posilnenia kompetencie rodičov, poradenstvo pre rodičov, plánovanie, rozhovor s dieťaťom, harmonogram, vysvetľovanie, inštrukcia, návšteva v rodine, psychologická pomoc, záujmová činnosť a šport, zábava, tvorivé aktivity pre dieťa a iné v zmysle tohto programu.

Pomoc dospelých osôb pri adaptácii dieťaťa na podmienky v centre mimo vlastnú rodinu :

Rodičia a príbuzní môžu uľahčiť dieťaťu adaptáciu a poskytnúť mu čiastočne pocit bezpečia a istoty:

- častými a pravidelnými telefonátmi s dieťaťom
- osobnými návštevami v centre
- spoločným rozhovorom rodičov a dieťaťa s psychológom, sociálnym pracovníkom prípadne vychovávateľom o dôvodoch umiestnenia a možnostiach zmeny
- osobnou účasťou na oslavách detí, na vystúpeniach v škole alebo v záujmových organizáciách
- účasťou na Rodičovských dňoch organizovaných centrom s príležitosťou konca roka, Vianoc a pod.

Vychovávateľa môžu uľahčiť dieťaťu adaptáciu a znížiť napätie, ktoré dieťa odlúčením od rodiny prežíva:

- privítaním dieťaťa v centre/v skupine prípravou spoločnej večere, obeda, alebo inej ritualizovanej formy prijatia dieťaťa alebo umožnením intímneho priestoru, ak dieťa nechce komunikovať po príchode
- zoznámením s jeho osobným priestorom, v ktorom má vlastnú posteľ, skriňu s vecami a miestom pri stole, ktoré je určené pre neho, uzamknutým priestorom na súkromné potreby dieťaťa

- poskytnutím možnosti byť s rodičmi v neobmedzenom telefonickom kontakte podľa potrieb dieťaťa
- rozprávaním s dieťaťom o jeho rodine, o životnej histórii, pripomínaním pozitívnych aspektov rodičov, vyhľadávaním informácií o rodine, ktoré dieťaťu pomáhajú v neodpútaní sa a eliminácii citovej deprívácie
- krátkym rozhovorom o právach a povinnostiach dieťaťa – pravidlá centra
- krátkym rozhovorom o zvyklostiach a spôsobe fungovania skupiny – pravidlá skupiny
- opakovaným vysvetľovaním fungovania skupiny
- prejavmi záujmu o dieťa, rozhovormi, v prípade malých detí objatím, čítaním rozprávok, v prípade starších detí poskytnutím pozornosti a odpoveďami na otázky dieťaťa
- sprevádzaním k lekárovi, počas prvých dní do školy, počas nákupu oblečenia
- vysvetľovaním administratívnych úkonov (fotenie do spisu, spracovanie tlačiva útek a iné)

Psychológ a sociálny pracovník môžu pomôcť dieťaťu znížiť napätie z prežíanej straty rodinného prostredia a prispôbiť sa novej situácii:

- rozhovormi podľa potreby dieťaťa na témy, ktoré ho zaujímajú
- skupinovými aktivitami na vytvorenie podpory v prostredí skupiny
- individuálnou terapeutickou a poradenskou prácou na korekciu ťažkej traumatickej skúsenosti spôsobenej skúsenosťami z rodiny a následným umiestnením do centra
- poradenskými rozhovormi s cieľom nájsť „výhody“ umiestnenia do centra pri získaní vzdelania, rozvoja talentu, rozvoja osobnosti dieťaťa u starších detí a využiť ich v praxi

12.2. Metódy sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou

Efektívnym spôsobom zapájania sa subjektov – rodina, orgán SPODaSK, obec, škola, zamestnávateľ, záujmové organizácie a i. do odbornej práce centra do plánovania pomoci dieťaťu a jeho rodine po umiestnení dieťaťa do centra na pobytové opatrenie je METÓDA PRÍPADOVEJ KONFERENCIE. Prípadová konferencia je plánovaná a koordinovaná spoločné stretnutie dieťaťa (ak je to vhodné a účelné), jeho rodiny a všetkých, ktorí pre dieťa predstavujú alebo môžu predstavovať podpornú sociálnu sieť. Cieľom je výmena informácií, zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny, hľadanie optimálneho riešenia a plánovania spoločného postupu, ktorý povedie k napĺňaniu potrieb dieťaťa. Centrum organizuje metodickú prípadovú konferenciu za účasti orgánu SPODaSK a rodičov ihneď a najneskôr do jedného mesiaca po prijatí dieťaťa do centra prípadovú konferenciu za účasti dieťaťa, na ktorú pozýva rodičov, príbuzných, osoby blízke dieťaťu, zástupcov orgánu SPODaSK, zástupcov obce, školy, ktorú dieťa navštevovalo v rodine a ktorú navštevuje počas umiestnenia v centre, predstaviteľov cirkvi a iné subjekty, ktoré sa podieľajú na procese pomoci dieťaťu a jeho rodine. Na prípadovej konferencii sa stanovuje hlavný cieľ sociálnej práce, úlohy pre zúčastnené subjekty na naplnení cieľa a kritérium zmeny v rodine. V individuálnej práci s rodinou dieťaťa sa využívajú odborné metódy práce obdobne ako v ambulantnej a terénnej sociálnej práci.

12.3. Metódy psychologickej pomoci a starostlivosti :

- Psychodiagnostika
- Preventívne programy– sú zamerané na podporu a ochranu zdravia detí, vrátane detí umiestnených v profesionálnej rodine. Sú naplánované v Pláne psychologickej práce na jeden rok dopredu.
- Sociálno-psychologické výcviky (SPV)–deti majú možnosť získať informácie o sebe a svojom správaní, ako to v reálnom živote nie je možné a majú možnosť si prežiť, nacvičiť a natréňovať niektorú z efektívnejších foriem správania. Do SPV sú zaradované všetky deti, ktoré majú plán

osamostatňovania, deti na základe potrieb z individuálnej psychoterapie a deti, o ktorých rozhodne psychológ detského domova.

- Psychologické poradenstvo deťom – poskytuje deťom pomoc pri riešení a vyrovnávaní sa s rôznymi životnými situáciami.
- Psychologické poradenstvo pre biologických rodičov a príbuzných – podľa cieľa stanoveného v IPROD-e sa psychológ detského domova spolupodieľa na úprave rodinných pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí, poskytuje podporu a poradenstvo pri problémoch vyvstávajúcich v danej životnej situácii rodičov. Zabezpečuje rodinnú terapiu.
- Konzultačno-poradenská činnosť pre vychovávateľov detského domova – pomocou psychologických metód a postupov psychológ detského domova konzultuje jednotlivé prípady a problémy s vychovávateľmi a pri ich riešení je im nápomocný.
- Prípadové konferencie – psychológ detského domova sa zúčastňuje na prípadových konferenciách a stretnutí rodinného kruhu.
- Príprava dieťaťa do náhradného rodinného prostredia – psychológ detského domova poskytuje dieťaťu zaradenému do pestúnskej starostlivosti alebo na osvojenie informácie o účinkoch NRS spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti, taktiež sprostredkováva nadviazanie osobného vzťahu medzi žiadateľom a konkrétnym dieťaťom.
- Návšteva s dieťaťom u iného odborníka/špecialistu – psychológ sa môže zúčastniť s dieťaťom na inom odbornom vyšetrení (napr. psychiater, neurológ, špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, klinický psychológ a i.) pre potreby získania a doplnenia informácií o dieťati a vytvorenia uceleného klinického obrazu o dieťati.

13.Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách :

Výchovnú činnosť v samostatne usporiadanej skupine zabezpečujú vychovávatelia v spolupráci s pomocnými vychovávateľmi. Výchova je najširší termín, ktorý v sebe zahŕňa aj vzdelávanie. Pri tvorbe výchovnej činnosti samostatne usporiadanej skupiny sa vychádza z individuálnych plánov rozvoja osobnosti dieťaťa a aktuálnych potrieb detí. Vo výchovnom procese využívame tieto činnosti : učenie sa, vzdelávanie , hra, vrátane zábavy, rekreačná a záujmová činnosť, práca vrátane domácich prác, voľný čas, kultúrna a umelecká činnosť pasívne aj aktívne, odpočinok, relaxovanie, regenerácia síl, sociálne činnosti, t.j. interakcie s inými deťmi a ľuďmi, náboženská činnosť. Výchova dieťaťa v centre je úzko prepojená s výchovou v domácom prostredí, čo sa zabezpečuje formou **Plánu činnosti pre rodičov**, ktorý obsahuje okrem organizačných pokynov aj úlohy zamerané na rozvoj dieťaťa. Centrum vypracuje Program výchovnej činnosti pre samostatne usporiadanú skupinu.

VYHODNOCOVANIE VÝCHOVNEJ ČINNOSTI : sa realizuje na mesačnej komunite formou podpory od vychovávateľa a detí , hodnotí sa to, čo sa dieťaťu podarilo dosiahnuť formou motivačnej nástenky.

ODBORNÝ TÍM : výchovnú činnosť zabezpečujú vychovávatelia a pomocní vychovávatelia. Na výchove detí sa spolupodieľajú aj rodičia (ak nemajú rodičovské práva obmedzené súdom), príbuzní a osoby blízke dieťaťu v domácom prostredí prostredníctvom Plánu činnosti pre rodinu, ktorý vychovávateľ odovzdáva rodičovi resp. inej blízkej osobe pri odchode dieťaťa na pobyt mimo detský domov. Plán činnosti pre rodinu je súčasťou Plánu výchovnej práce s dieťaťom v spisovej dokumentácii dieťaťa.

14. Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa

V súlade s § 45 odsek 9 a § 49 odsek 6 zákona centrum pripraví v spolupráci s orgánom SPODaSK, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, tak aj s dieťaťom, Individuálny plán rozvoja osobnosti (ďalej len „IPROD“).

IPROD je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä Plánu sociálnej práce, Plánu výchovnej práce s dieťaťom, Hlavných úloh psychologickéj činnosti psychológa centra – plánu psychologickéj práce s dieťaťom.

IPROD je komplexne vypracovaný pre každé dieťa po uskutočnenej prípadovej konferencii, na ktorej sa stanovujú hlavné ciele vo všetkých zložkách plánovania pomoci dieťaťu a jeho rodine tak, aby boli naplnené potreby dieťaťa na základe vyhodnotenia celkovej situácie dieťaťa vrátane rodinných súvislostí. IPROD sa vyhodnocuje najmenej jedenkrát za 6 mesiacov (v prípade výchovných opatrení najmenej 1 krát za 5 mesiacov) vo všetkých čiastkových plánoch, vo forme odbornej správy a vo forme listu, ktorý je adresovaný dieťaťu a je neformálnou podobou odbornej správy tak, aby dieťa porozumelo jej obsahu. Neformálna správa vo forme listu pre dieťa je uložená v osobných dokumentoch dieťaťa (tzv. Kniha života).

PLÁN VÝCHOVNEJ PRÁCE S DIEŤAŤOM vypracúva vychovávateľ v spolupráci s ostatnými vychovávateľmi samostatnej skupiny, s psychológom (ktorý stanovuje odporúčania do praxe), sociálnym pracovníkom (ktorý stanovuje odborné metódy práce s dieťaťom a jeho rodinou) a ostatnými externými odbornými pracovníkmi centra. Plán výchovnej práce je vypracovaný za aktívnej účasti dieťaťa a vyhodnocovaný pravidelne:

- a) pravidelne raz za 2 mesiace formou listu, ktorý dieťaťu píše vybraný vychovávateľ skupiny, v ktorej je dieťa umiestnené,
- b) písomne najmenej jedenkrát za 2 mesiace záznamom z rodinnej porady za účasti zamestnancov centra, odborného tímu centra a pozvaných hostí, ak je to vhodné a účelné (externí zamestnanci, zástupcovia škôl, orgánu SPODaSK, školy, rodiny a príbuzných a pod.),
- c) písomne jedenkrát za 6 mesiacov vo forme odbornej správy predloženej na prípadovej konferencii k aktualizácii Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a Plánu sociálnej práce,
- d) čiastkové ciele sú vyhodnocované písomne v Záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine dieťaťa alebo v záznamoch v spisovej dokumentácii dieťaťa, ak sa vyskytnú také situácie, ktoré si vyžadujú pozornosť (krízový plán, návšteva v škole a pod.)

PLÁN SOCIÁLNEJ PRÁCE vypracúva sociálny pracovník centra na základe stanovených cieľov na prípadovej konferencii a je jednotný pre centrum a orgán SPODaSK. Umiestnenie do centra má byť zároveň prvým krokom na vytvorenie podmienok návratu dieťaťa do rodinnej starostlivosti. Ciele stanovené v pláne sú zamerané na riešenie nepriaznivej situácie dieťaťa bez rodičovskej starostlivosti, a to: a) sanácia rodinného prostredia s cieľom návratu dieťaťa do rodiny, b) poskytnutie náhradného rodinného prostredia formou náhradnej osobnej starostlivosti alebo formou pestúnskej starostlivosti alebo adopcie, c) postupné osamostatňovanie sa dieťaťa s udržiavaním resp. úpravou a ozdravením vzťahovej väzby dieťaťa s rodičmi formou odborných metód práce, ktoré vykonávajú zamestnanci centra a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Plán sociálnej práce je vyhodnocovaný a aktualizovaný:

- a) písomne najmenej jedenkrát za 2 mesiace záznamom z rodinnej porady za účasti zamestnancov centra, odborného tímu centra a pozvaných hostí, ak je to vhodné a účelné (externí zamestnanci, zástupcovia škôl, orgánu SPODaSK, školy, rodiny a príbuzných a pod.),

- b) písomne najmenej jedenkrát za 6 mesiacov vo forme odbornej správy predloženej na prípadovej konferencii k aktualizácii Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a Plánu sociálnej práce,
- c) čiastkové ciele sú vyhodnocované na operatívnych stretnutiach odborného tímu a v úradných záznamoch sociálnych pracovníkov v spisovej dokumentácii dieťaťa, ak sa vyskytnú také situácie, ktoré si vyžadujú pozornosť (krízový plán, návšteva v škole a pod.).

PLÁN PRÍPRAVY NA OSAMOSTATNENIE vypracúva sociálny pracovník v spolupráci s dieťaťom vo veku najmenej 17 rokov, odborným tímom a orgánom SPODaSK. Cieľom je uľahčiť prechod dieťaťa do samostatného života. Čiastkové ciele sú zamerané na popis predpokladaného spôsobu zabezpečenia si bývania, zamestnania, úlohy posilňujúce zručnosti na samostatný život (varenie, sebaobsluha, vybavovanie sa príslušných úradoch, výberové konanie do práce a iné), stanovisko rodiny k možnostiam po odchode mladého dospelého vo forme pomoci rodiny pri zabezpečení bývania, stanovisko obce k možnosti pomoci a vyjadrenie, či tvorila úspory, stanovisko dieťaťa k forme vyplatenia príspevku na osamostatňovanie vo forme peňažnej, vecnej alebo kombinovanej, úlohy jednotlivých subjektov na osamostatňovaní sa mladého dospelého a po odchode z centra. Ak chce zostať mladý dospelý v centre aj po dovŕšení plnoletosti, je v Pláne zahrnutá aj Dohoda s mladým dospelým o podmienkach zotrvania v centre. Ak je mladý dospelý zamestnaný, centrum určuje úhradu.

PLÁN PSYCHOLOGICKEJ STAROSTLIVOSTI – HLAVNÉ ÚLOHY ČINNOSTI PSYCHOLÓGA CENTRA vypracúva psychológ centra. Diagnostickú správu psychológ spracúva v spolupráci s externým tímom centra. Cieľom psychologickej starostlivosti v centre je:

- a) v adaptačnom období poskytovať dieťaťu a rodičom podporu a individuálne poradenstvo,
- b) posúdiť úroveň vývinu osobnosti dieťaťa, typ vzťahovej väzby s rodičom, súrodeneckú väzbu, orientačnú úroveň intelektového potenciálu v diagnostickej správe a formou individuálnej a skupinovej práce pracovať na harmonickom vývine osobnosti dieťaťa za aktívnej spolupráce rodičov,
- c) pracovať s rodičom na zlepšení, úprave alebo udržaní vzťahovej väzby dieťaťa s rodičmi a na zlepšení podmienok návratu dieťaťa do rodinného prostredia,
- d) ponúkať vychovávateľom odborné odporúčania do praxe.

Plán psychologickej starostlivosti sa vyhodnocuje:

- a) písomne jedenkrát za 6 mesiacov vo forme odbornej správy predloženej na prípadovej konferencii k aktualizácii IPRODu a Plánu psychologickej práce,
- b) čiastkové ciele sú vyhodnocované písomne v Záznamovom hárku dieťaťa alebo v záznamoch v spisovej dokumentácii dieťaťa, ak sa vyskytnú také situácie, ktoré si vyžadujú pozornosť (krízový plán, rodičovské konflikty, nezáujem rodiča o dieťa a pod.).

15. Podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery v centre

Centrum poskytuje alebo zabezpečuje deťom podmienky pre záujmovú, športovú, rekreačnú činnosť a podmienky na prejavovanie náboženského vyznania a viery.

ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ: centrum zabezpečené podmienky pre záujmovú činnosť v Základnej umeleckej škole v Topoľčanoch - odbor tanečný a spevácky, vo futbalových kluboch Topoľčany a Bedzany, v turistickom klube Topoľčany a v Centre voľného času v Topoľčanoch. Deti majú umožnené navštevovať záujmové krúžky aj v základných školách. Ak je to vhodné a účelné, môžu deti navštevovať záujmové a športové organizácie aj v priľahlých mestách Partizánske, Bánovce nad Bebravou a Nitra. Zamestnanci s deťmi v rámci inkluzívnych aktivít navštevujú starých ľudí v Domovoch dôchodcov – penziónoch a v zvieracích útulkoch v meste Topoľčany. Záujmová činnosť je poskytovaná na základe

dohody medzi centrom a poskytovateľmi. V dohode sa uvádza okrem platby aj spôsob premiestňovania sa dieťaťa na krúžok, sprevádzanie dospelou osobou a spôsob odovzdávania informácií.

REKREAČNÁ ČINNOSŤ: je deťom poskytovaná v čase letných a zimných prázdnin podľa finančných možností centra. Platí pravidlo, že pobyt v rodine má prednosť pred rekreačnou činnosťou v rekreačných zariadeniach. Deti sa aktívne podieľajú na výbere rekreačného zariadenia formou diskusie prípadne ankety. Deti sa rekreujú pravidelne v zariadeniach, ktoré sa venujú osobitne deťom bez rodičovskej starostlivosti a majú odborné skúsenosti (Očkolandia, Fantázia, Úsmev ako dar, Minibodka Šaľa).

KULTÚRNA ČINNOSŤ: v rámci rozvoja estetického vnímania dieťaťa, prezentácie jeho talentu, podpory socializácie a odstraňovania negatívneho správania centrum podporuje účasť detí na aktivitách kultúrnych inštitúcií mesta Topoľčany, Nitra (mestská galéria, kino, divadlo a pod.) na základe ročného plánu, ktorý vychádza z finančných možností skupiny. Ak dieťa aktívne vystupuje na kultúrnych podujatiach, povinnosťou detského domova je zabezpečiť Informovaný súhlas rodiča.

PREJAVOVANIE NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA A VIERY: je súčasťou rozvoja osobnosti dieťaťa. V úzkej spolupráci s rodičmi dieťaťa im je umožňované zúčastňovať sa pobožností v kostoloch mesta Topoľčany, absolvovať krst, prijímanie a birmovku. Ak rodičia nesúhlasia s evanjelizáciou svojho dieťaťa, toto navštevuje v škole etickú výchovu.

16. Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre:

Zdravotná starostlivosť sa dieťaťu zabezpečuje po písomnej dohode s rodičom a na základe odporúčania pediatra, príp. odborných lekárov. O všetkých dôležitých veciach súvisiacich so zdravotným stavom dieťaťa je rodič bezodkladne informovaný. Deti sú po príchode do centra prihlasované k pediatri, ktorí sú v blízkosti centra, prípade po dohode s rodičmi ostávajú pri pôvodnom pediatri a pri pôvodných odborných lekároch, ak je to v záujme dieťaťa a rodiča.

Ambulantná lekárska starostlivosť: deti patria do ambulancie MUDr. Matúšovej v Topoľčanoch. Centrum využíva odborné služby lekárov v Nemocnici s poliklinikou v Topoľčanoch a v neštátnych ambulanciách v Topoľčanoch. Centrum zabezpečuje odbornú lekársku starostlivosť: stomatologickú, gynekologickú, neurologickú, chirurgickú, kardiologickú, oftalmologickú, gastroenterologickú, kožnú, ORL a iné, ktoré sú potrebné pre dieťa prostredníctvom príslušných lekárov.

STAROSTLIVOSŤ POČAS OCHORENIA DIEŤAŤA:

Domáca zdravotná starostlivosť: deti k lekárovi sprevádza pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou ihneď na podnet službukonajúceho vychovávateľa prípadne po konzultácii službukonajúceho vychovávateľa s koordinátorkou skupiny. V centre je dôsledne dodržiavaný liečebný režim predpísaný lekárom, je vedená presná evidencia výdaja liekov, dodržiavaný harmonogram návštev u lekárov, preventívnych prehliadok a pri deťoch, kde je to nevyhnutné, sa realizujú liečebné pobyty na odporúčanie pediatra.

Hospitalizácia v zdravotníckom zariadení: hospitalizáciu na psychiatrickej klinike organizuje a zabezpečuje sociálna pracovníčka v spolupráci s vychovávateľmi, ostatnú hospitalizáciu pomocná vychovávateľka v spolupráci s vychovávateľmi, o čom informuje sociálnu pracovníčku. O hospitalizácii sa vedie záznam v Knihe denného hlásenia. Rodič dáva súhlas na operáciu, v prípade ohrozenia jeho života centrum koná aj bez predchádzajúceho súhlasu rodiča, informuje ho neodkladne. V prípade, ak nie je možné zabezpečiť prítomnosť riaditeľky centra, informovaný súhlas podpíše zamestnanec v službe. O operácii dieťaťa informuje sociálna pracovníčka aj príslušný orgán SPODaSK. Sociálna pracovníčka má povinnosť informovať rodičov o hospitalizácii, v prípade operácie aj o jej výsledku.

PSYCHIATRICKÁ STAROSTLIVOSŤ: deti sú zaradené do dispenzára najmä MUDr. Kmeťovej v Topoľčanoch. Odborné vyšetrenia v psychiatrickej a gynekologickej ambulancii (okrem preventívnej

prehliadky) zabezpečuje psychológ alebo vychovávateľ. Návrh na lekársku návštevu dáva vychovávateľ prípadne nočný vychovávateľ.— Lieky pre dieťa obratom zabezpečuje pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou. Evidenciu liekov vedie poverený zamestnanec. Lieky, ktoré z akéhokoľvek dôvodu neboli dieťaťom využívané sa odovzdávajú do lekárne. Ak dieťa odmietne podávaný liek užiť, vychovávateľ o tom informuje riaditeľku centra, ktorá zabezpečí, aby bolo dieťa riadne poučené o následkoch neužívania liekov na zdravotnom stave a informuje rodičov. O tejto situácii je spísaný záznam.

ADMINISTRATÍVNA AGENDA : lekárska starostlivosť je vedená v IPRODe v časti zdravotná starostlivosť. Evidenciu lekárskech návštev vedie pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou ako Vyhodnotenie zdravotnej starostlivosti o dieťa za obdobie ½ roka. Evidenciu liekov v prípade nevoľnosti z lekárničky vedú vychovávatelia, ktorí podali liek dieťaťu.

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA : jedná sa o celkovú čistotu a bezinfekčnosť prostredia centra, t. j. izieb detí, spoločných priestorov, hygienických priestorov, kancelárií, skladov a vonkajších pieskovísk. Deti si upratujú izby priebežne, spoločné upratovanie vykonávajú zamestnanci spoločne s deťmi v sobotu. Sanitárne dni si stanovujú koordinátori individuálne, sanitárne čistenie sa vykonáva prevažne v nočnej zmene, výnimočne počas neprítomnosti detí v čase letných prázdnin. Zdravotná starostlivosť o deti, u ktorých bolo zistené zavšivavenie a výskyt svrabu, sa postupuje nasledovným spôsobom: K odvráteniu je možné použiť dezinfekčný šampón, resp. iné dezinfekčné preparáty /šampón, dezinfekčný spray, vlasový gél, kondicionér/. Túto kúru je nutné vykonať u všetkých členov skupiny v rovnakom čase. Ak sa kúra neaplikuje u všetkých a v rovnakom čase, môže dochádzať k ďalšiemu prenosu. Zároveň je nutné vyvariť, resp. vyprať pri vysokých teplotách osobnú a posteľnú bielizeň, dôkladne ju vysušiť a vyžehliť. Čiapky, šatky, šály a iný odev, ktorý nie je možné vyvariť, je nutné vyprať min. v 2 cykloch pri doporučených teplotách, dôkladne vysušiť, vystaviť účinkom slnečného žiarenia, príp. postriekať prípravkom na lezúci hmyz. Matrace je tiež potrebné postriekať prípravkom na lezúci hmyz, dôkladne vyvetrať, vystaviť účinkom slnečného žiarenia a min. 3 až 4 dni nepoužívať. Predmety prichádzajúce do priameho styku s vlasmi /hrebene, kefy/ je potrebné ošetriť prípravkom na lezúci hmyz, prípadne namočiť do roztoku s obsahom chlóru. Zásadné je zabezpečenie vysokej úrovne osobnej hygieny. Každý člen skupiny musí používať vlastné predmety osobnej hygieny /uterák, hrebeň/ a zabrániť ich vzájomnému požičiavaniu. To isté platí aj v prípade čiapok, šatiek, prípadne iných pokrývok hlavy. Ak prijaté opatrenia nevedú k želanému výsledku, o ďalšom postupe rozhoduje lekár. Pri výskyte svrabu je potrebné navštíviť lekára, ktorý stanoví diagnózu a zodpovedajúcu liečbu. Podľa pokynov lekára sa súčasne lieči postihnutá osoba, ako aj všetky osoby v tesnom kontakte s ňou, aj keď nemajú dosiaľ klinické príznaky. Pri zistení akejkoľvek inej infekčnej a nakažlivej choroby sa bezodkladne konzultuje postup s odborným lekárom.

ZDRAVOTNÍCKO – PREVENTÍVNE OPATRENIA: v užšom zmysle sa jedná o pravidelné preventívne lekárske prehliadky, ktoré zabezpečuje gazdinka a pravidelné kontrolovanie zdravotného stavu detí, ktorý je sledovaný v Knihe denného hlásenia. V širšom zmysle slova sa jedná o pestovanie hygienických návykov detí, pohyb na čerstvom vzduchu, správna životospráva, spánkový režim. Pobyt dieťaťa na liečení: ak dá ošetrojúci lekár návrh na liečenie dieťaťa, pomocná vychovávateľka - gazdinka v spolupráci so sociálnou pracovníčkou zabezpečí koordináciu liečenia a SP neodkladne oboznámi s miestom pobytu dieťaťa jeho rodičov a orgán SPODaSK.

17. Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia a plnoletých fyzických osôb do 25 rokov veku po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti:

Každé dieťa, ktoré je prijaté na pobytové opatrenie do centra má zabezpečené vzdelávanie v systéme materských, základných, stredných a vysokých škôl. Ak dieťa prechádza na vyšší stupeň v školskom systéme, vychovávateľ poskytuje dieťaťu v spolupráci so školou odborné poradenstvo.

O tomto sa vedie záznam v Pláne výchovnej práce s dieťaťom. Ak má dieťa záujem, môže sa v sprievode vychovávateľa zúčastniť prezentácií stredných škôl počas Dní otvorených dverí.

Prihlášku do školy podpisujú rodičia dieťaťa. Ak miesto pobytu rodičov nie je centru známe, podpisuje prihlášku riaditeľka centra. Sociálna pracovníčka zabezpečí informovanosť rodičov bezokladne, ako to je možné. O každej zmene školy v čase umiestnenia dieťaťa v centre rozhodujú rodičia dieťaťa. Ak v čase zmeny školy dieťaťa nie je možné zabezpečiť prítomnosť rodičov, centrum rozhodne, avšak rodičov informuje na ich trvalom pobyte písomne alebo telefonicky, čo zaznamená na prihláške.

Deti navštevujú základné, stredné školy a špeciálne školy prednostne v Topoľčanoch. Mimo Topoľčian deti študujú v prípadoch, ak nie je obdobná škola v Topoľčanoch alebo je v záujme dieťaťa (napr. je to v blízkosti rodiča, osoby ktorá sa o dieťa stará alebo osoby blízkej dieťaťu). Štúdium mimo mesto Topoľčany schvaľuje riaditeľka centra na základe návrhu odborného tímu a keď je to vhodné a účelné. Prípravu na školské vyučovanie zabezpečujú pravidelne vychovávateľa. Za účelom dosiahnutia kvalitných výsledkov v škole sa vychovávateľ zúčastňuje rodičovských združení a návštev v škole aj bez pozvania. Vychovávateľ sa pravidelne na konci mesiaca informuje na výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu. O spolupráci so školou vedie vychovávateľ záznam v Knihe denného hlásenia, v Záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine, v Mesačnom vyhodnotení Plánu výchovnej práce s dieťaťom a v elektronickej žiackej knižke.

Samostatne do školy chodia deti v závislosti od ich individuálnych schopností, prevažne od 10 rokov. Ak je škola bližšie k centru, dieťa môže chodiť aj od nižšieho veku. Dieťa pred prvým samostatným odchodom do školy absolvuje poučenie a minimálne týždeň so sprievodom dospeléj osoby, prípadne staršieho dieťaťa, určeného vychovávateľom, po dohode s týmto dieťaťom. Staršie dieťa je poučené o bezpečnosti pri sprevádzaní mladšieho dieťaťa. O prvom samostatnom odchode do školy ako aj o spôsobe poučenia vychovávateľ spracuje vychovávateľ záznam.

Mladí dospelí, ktorí navštevujú stredné alebo vysoké školy, resp. pracujú môžu zotrvať v centre do 25 rokov veku. Podmienky sú podrobne stanovené v Dohode o zotrvaní mladého dospelého v centre. Administráciu vykonáva sociálna pracovníčka.

18. Práva detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre :

Deti a mladí dospelí majú právo na všetky náležitosti, vyplývajúce zo zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a Dohovoru o právach dieťaťa.

Deti a mladí dospelí majú právo:

- zúčastňovať sa plánovania na prípadovej konferencii, dostávať požadované informácie a byť informované o možnostiach kontaktu so svojou rodinou,
- na kvalifikovanú všestrannú starostlivosť, kvalifikovanú odbornú pomoc zamestnancov detského domova,
- na stabilné prostredie. Majú možnosť vytvárať si blízke citové vzťahy s rovesníkmi aj dospelými osobami v detskom domove,
- na plánovanú budúcnosť – sanácia rodiny, náhradná rodinná starostlivosť, osamostatňovanie,
- na ochranu v prostredí detského domova pred šikanovaním, zneužívaním a násilím,
- na súkromie,
- na zachovanie, obnovenie a zlepšovanie kontaktu s rodičmi, súrodencami, príbuznými a blízkymi osobami,
- na nadväzovanie kontaktov a vzťahov s blízkymi osobami a rovesníkmi,
- na vzdelanie podľa svojich schopností a na výber strednej resp. vysokej,
- na rozvoj svojich schopností, zručností a nadania,
- na zdravý životný štýl (stravovanie, rekreačná činnosť),
- na starostlivosť o telesné a duševné zdravie,

- na spolurozhodovanie o svojom živote vo všetkých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú ich osoby alebo ich rodiny,
- požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samo, ale prostredníctvom tretej osoby.
- na ochranu osobných údajov v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. Každý, kto nezachová mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach týkajúcich sa detí a mladých dospelých, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojho povolania, hrubo porušil práva detí ako aj pracovnú disciplínu.

Dieťa, pre ktoré sa v centre vykonávajú opatrenia, sa môže dožadovať sa ochrany svojich práv:

- u riaditeľky centra v akomkoľvek čase a za akýchkoľvek podmienok na telefónnom čísle 0905 234 066
- môže sa obrátiť aj bez vedomia centra na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru.

Dieťa je v centre preukázateľne oboznámené s tým, že sa môže obrátiť na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru bez vedomia centra priamo alebo prostredníctvom inej osoby:

- a) vloženíu listu so svojím podnetom do *Schránky prokurátora*
- b) elektronicky prostredníctvom e-mailu alebo on-line chatu na webovej stránke daného orgánu
- c) telefonátom na *Linku detskej istoty 112 alebo na Bezplatnú telefonickú linku*
- d) osobne v sídle daného orgánu

Dieťa je poučené so spôsobmi podávania podnetov na príslušné orgány a má na viditeľnom mieste / v samostatne usporiadanej skupine / uvedené ich kontaktné údaje.

19. Práva rodičov a iných blízkych osôb detí, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre:

Ak rodičia nemajú rodičovské práva nijakým spôsobom upravené, obmedzené alebo zrušené podľa zákona o rodine, a je to vhodné a účelné, centrum je povinné spolupracovať s rodičmi a rešpektovať práva rodičov:

RODIČIA MAJÚ PRÁVO NA INFORMÁCIE O DIEŤATI

Informácie o dieťati podáva sociálna pracovníčka na prípadovej konferencii, pri návšteve rodiča v centra alebo podá informácie telefonicky, ak je presvedčená, že komunikuje s rodičom. Záznamy o informovaní rodičov sú zaznamenané v Záznamovom hárku SP, alebo v internom doklade v spisovej dokumentácii dieťaťa. Informácie o vzdelávacom procese dieťaťa podáva vychovávateľ. Záznamy o informovanosti rodičov sú zaznamenané v Knihe denného hlásenia, v Záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine alebo v odbornej správe predloženej na prípadovej konferencii.

RODIČIA MAJÚ PRÁVO POŽIADAŤ O POMOC PRI NÁVRHU NA ZRUŠENIE ÚSTAVNEJ STAROSTLIVOSTI

Ak rodič požiada o zrušenie ústavnej starostlivosti centrum mu poskytne poradenstvo o spôsobe podania žiadosti.

RODIČIA MAJÚ PRÁVO NA STRETÁVANIE SA S DIEŤAŤOM

Centrum utvára podmienky na stretávanie sa dieťaťa s jeho rodičmi. Dieťaťu a jeho rodičom poskytuje centrum, orgán SPODaSK a obec pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu rodinných pomerov dieťaťa.

Centrum podporuje pravidelný kontakt detí s rodičmi, vyhľadáva rodičov, motivuje ich k návštevám detí a uľahčuje im priebeh prvej návštevy empatickým prístupom, vzájomnou komunikáciou v partnerskom duchu.

Centrum dohodne s rodičmi dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa s ohľadom na potreby dieťaťa, možnosti a schopnosti rodičov dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, centrum je oprávnené:

a) určiť, že rodič dieťaťa sa nemôže stretnúť s dieťaťom, pričom dôvod takéhoto určenia musí byť zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a musí byť oznámený súdu a orgánu SPODaSK na účel hodnotenia účinnosti pobytového opatrenia

b) určiť, že rodič dieťaťa sa môže stretnúť s dieťaťom

- len za prítomnosti sociálneho pracovníka alebo psychológa alebo vychovávateľa

- len v spoločenských priestoroch samostatnej skupiny centra alebo v návštevných priestoroch centra

- mimo centra v územnom obvode mesta Topolčany

- na inom mieste vhodnom alebo vytvorenom na účel stretávania sa dieťaťa s jeho rodičom

c) umožniť dieťaťu pobyt s rodičom mimo centra

Návštevy rodičov v centre musia prebiehať tak, aby neboli obmedzované práva ostatných detí v samostatnej skupine. Termín návštevy rodičov je dopredu dohodnutý so sociálnou pracovníčkou. Ak rodičia prídu neohlásení, dĺžku návštevy určí službukonajúci zamestnanec. Na dĺžke návštevy blízkej osoby a priateľov detí a mladých dospelých sa dopredu dohodne službukonajúci vychovávateľ s návštevou tak, aby nebolo zamedzené plneniu denných úloh v rámci harmonogramu dňa.

Rodičia oznamujú svoj záujem o pobyt dieťaťa v domácom prostredí písomnou formou. Centrum v súlade s opatreniami v IPRODe rozhodne o spôsobe použitia stravného dieťaťa, ktoré odovzdá rodičom vo forme finančnej alebo vo forme nákupu potravín.

Centrum požaduje od rodiča dôsledné plnenie výchovných cieľov v starostlivosti o dieťa. Vychovávateľ pred odchodom dieťaťa odovzdá rodičom Plán činnosti pre rodinu, v ktorom sú zaznamenané úlohy pre dieťa aj rodičov ako aj výchovné usmernenia pre rodičov.

20. Povinnosti detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre:

POVINNOSTI DETÍ:

Deti majú povinnosť dodržiavať organizáciu dňa, plniť si svoje školské povinnosti, starať sa o svoj osobný priestor, podieľať sa na spoločných činnostiach, starať sa o svoj vzhľad, starať sa o svoje osobné veci, chrániť majetok skupiny a centra, pomáhať pri udržiavaní poriadku skupiny a centra, prispievať svojou prácou na skrášľovanie okolia skupiny a centra, dodržiavať termíny vychádzok, rešpektovať dohodnutý z diskotéky alebo iných podujatí, ktorých sa zúčastňujú.

SPRÁVANIE DIEŤAŤA V SKUPINE DETÍ:

Deti majú povinnosť správať sa k ostatným deťom ohľaduplne a priateľsky a osobnou pomocou sa podieľať sa spoločných potrebách skupiny. Osobná pomoc v spoločných potrebách skupiny sú povinnosti pri príprave stravy, upratovaní, šetrnom zaobchádzaní s vybavením priestorov centra, pri pomoci mladším a postihnutým deťom, pri údržbe vlastných vecí aj zariadenia skupiny. Deťom nesmú byť prikázané pracovné povinnosti, ak nesúvisia so sociálnym učením dieťaťa smerujúcim k samostatnosti, napr. umývať priestory, ktoré využívajú zamestnanci, dezinfikovať spoločné priestory, umývať okná a pod. Nie je prípustné využívať menšie deti na drobné služby, na vykonanie povinností, ktoré boli určené dieťaťu. Deti majú povinnosť rešpektovať čas nočného odpočinku vypnutím rádia, počítača a mobilného telefónu. Vychovávateľ má právo žiadať od detí tieto médiá v prípade, že svojím konaním znemožňujú pokojný spánok alebo oddych ostatným deťom alebo sa sami vystavujú nedostatku spánku. Ak vychovávateľ dieťaťa odoberie uvedené médiá, ráno mu ich vráti do užívania.

SPRÁVANIE DETÍ K ZAMESTNANCOM:

Deti majú povinnosť prejavovať zamestnancom úctu a rešpektovať ich. Úcta a rešpektovanie znamená, že každé dieťa si váži svojich vychovávateľov a ostatných zamestnancov detského domova. Deti

oslovujú zamestnancov „teta“ a „ujo“. Vzájomné nezhody riešia slušným spôsobom, bez používania vulgarizmov.

POVINNOSTI MLADÝCH DOSPELÝCH:

Mladí dospelí majú povinnosť dodržiavať Dohodu o zotrvaní v centre. Ako dospelé osoby majú len oznamovaciu povinnosť o svojich aktivitách počas voľných dní, víkendov a sviatkov. Počas školských dní dodržiavajú bežný Harmonogram dňa.

21. Povinnosti rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa alebo mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre :

1. Rodičia majú povinnosť platiť výživné /úhradu za pobyt dieťaťa v centre.
2. Rodičia majú povinnosť pri návštevách dieťaťa v centre byť triezvy, čistý, v pokojnom stave a bez prítomnosti cudzích osôb.
3. Rodičia majú povinnosť informovať centrum o zmene svojho bydliska, pracoviska a svojich príjmoch.
4. Rodičia majú povinnosť informovať centrum o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu byť nápomocné počas dočasnej starostlivosti o dieťa, ktoré oznamujú osobne alebo prostredníctvom Plánu činnosti pre rodinu alebo telefonicky.
5. Rodičia majú povinnosť zabezpečovať výchovu dieťaťa počas návštevy v domácom prostredí tak, ako im to určuje Plán činnosti pre rodinu. Rodičia majú povinnosť počas návštevy dieťaťa v domácom prostredí chrániť zdravie detí, napr. pokračovať v zdravotnej starostlivosti o dieťa (podávanie liekov) a informovať centrum, ak pobyt v domácom prostredí neplní svoj účel alebo dieťa nerespektuje podmienky Plánu činnosti pre rodiča
6. Rodičia majú povinnosť predkladať vyúčtovanie stravného, ak je to rozhodnuté na PK alebo rodič dá súhlas v Pláne činnosti pre rodinu.

22. Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť deťom :

V centre JE ZAKÁZANÉ :

- a) používať všetky formy telesných trestov na dieťaťu a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu.
- b) používať ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, zásahov do vonkajšieho vzhľadu a nosenia znevažujúceho oblečenia, neodôvodnené zasahovanie do stravovania, iné výchovné prostriedky a postupy, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti, použiť výchovný prostriedok len preto, že dieťa je súčasťou skupiny (tzv. „kolektívny trest“), zneužiť iné deti na rozhodovanie o určení výchovného prostriedku pre iné dieťa

V centre je POUŽÍVANÝ Preventívny systém výchovných prostriedkov žiaduceho a nežiaduceho správania. ŽIADUCE SPRÁVANIE detí je podporované a oceňované úsmevom, objatím, bozkom, slovnou pochvalou pred rodičmi, deťmi a inými dospelými, predĺžením vychádzky, diskotékou u starších detí, účasťou na aktivitách organizovaných Úsmevom ako dar, či inými organizáciami, finančným darom alebo výhodou, ktorú navrhne dieťa, a to:

- a) disciplína pri dodržiavaní režimu v zmysle „Teraz vstávame, teraz sa učíme, teraz sa hráme, teraz ideme spať, teraz je nočný pokoj a odkladáme mobily, počítače, rádiá mimo spálňu, aby sme sa vyspali a nevyrušovali navzájom, teraz upratujeme, teraz máme voľno....“
- b) slušné správanie – vedieť poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa, priznať si chybu,
- c) úcta k dospelým – povedať svoj názor bez vulgarizmov a vypočúť aj druhú stranu,

- d) pomoc menším a postihnutým deťom – pomáhať deťom pri učení, pri hygiene, na vychádzke, alebo keď ich požiadajú, nekričať na nich, nevyháňať ich z izby, neposmievať sa im, nepýtať od nich vreckové,
- e) plnenie si svojich povinností v škole a v skupine – učiť sa, starať sa o svoje veci a svoj priestor a i.
- f) úprimnosť, pravdivosť – zostať čestným v každej situácii, aj keď sa dieťa obáva dôsledku svojho správania,
- g) spolupodieľanie sa na rituáloch, ktoré vytvárajú atmosféru rodiny – spoločné stravovanie, spoločné večerné rozhovory, spoločná modlitba, ak je to vhodné a účelné, spoločné aktivity (starostlivosť o zvieratka v útulku, návštevy domovov dôchodcov a pod.), spoločné výlety a hry, spoločné oslavy sviatkov detí, príprava vianočných sviatkov a pod.,
- h) pozitívne výsledky vo vzdelávacom procese, snaha dieťaťa.

Pri stanovovaní výchovných prostriedkov na odstránenie alebo elimináciu NEŽIADUCEHO SPRÁVANIA je potrebné rešpektovať odborné poznatky o vývine detí s neistou vzťahovou väzbou a obranných a vyrovnávacích stratégiách traumatizovaných detí, ktoré sa môžu pobytom v centre zosilniť a tiež schopnosťou dieťaťa porozumieť a dodržiavať hranice.

V centre sú využívané nasledovné výchovné prostriedky v závislosti od veku dieťaťa:

- a) slovné napomenutie v súkromí
- b) slovné napomenutie pred deťmi
- c) odchod na svoju izbu
- d) zákaz pozerat' obľúbený TV program
- e) obmedzenie času stráveného pri počítači
- f) odobratie mobilu už pred večierkou
- g) odobratie časti vreckového v zmysle zákona
- h) skrátená vychádzka, ak dieťa nedodrží čas návratu
- i) preloženie diskotéky na iný termín,
- j) mimoriadne pomocné práce (napr., zametanie listia, utieranie parapiet a pod.)

V prípade eliminácie nežiaduceho správania sa dodržiava pravidlo: jeden priestupok – jedno opatrenie - počas prítomnosti vychovávateľa v pracovnej zmene, ktorý ho udelil ihneď po rozhovore s dieťaťom. Výrazné poruchy správania detí sa konzultujú na rodinných poradách a individuálne s psychológom centra, prípadne s externým tímom centra. Porušovanie Programu centra nie je dôvodom na preradenie dieťaťa do iného zariadenia. Ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum nevykonáva, centrum ju zabezpečí inou právnickou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady, a to na základe rozhodnutia súdu na určité obdobie, ktoré stanoví v rozhodnutí súd. Postup pri zmene zariadenia je stanovený vnútornými predpismi centra.

23. Poskytovanie vreckového deťom :

Za účelom usmerňovania sociálneho vývinu sa dieťaťu a mladému dospelému poskytuje vreckové. O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa. Dieťaťu musí byť poskytnutá potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť : ak ide o dieťa vo veku od 6 rokov do 18 rokov veku, spôsob využitia vreckového sa dohodne v IPRODe resp. Pláne prípravy na osamostatňovanie. Ak ide o mladého dospelého, spôsob využitia vreckového sa dohodne v Dohode o zotrvaní mladého dospelého v detskom domove

Výška vreckového dieťaťa a mladého dospelého je mesačne:

- a) 8 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 6 rokov do 10 rokov veku,
- b) 12 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 10 rokov do 15 rokov veku,
- c) 30 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.

Vreckové ako opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí finančného charakteru je poskytované tak, aby bol sústavne zabezpečovaný priaznivý sociálny vývin dieťaťa. Pre vhodné usmernenie sociálneho vývinu dieťaťa sociálny pracovník a vychovávateľ primeraným spôsobom oboznámi dieťa s výhodou tvorby úspor a šetrenia na dôležité udalosti. Ak dieťa prejaví záujem o tvorbu úspor z vreckového, navrhnutú čiastku odvádza sociálna pracovníčka na vkladnú knižku dieťaťa. Ak dieťa prejaví záujem o šetrenie na dôležité udalosti, navrhnutú čiastku si dieťa uschová u vychovávateľa. Centrum spoločne s dieťaťom najmenej 1 krát ročne hodnotí, či sa poskytnutím vreckového dosiahol účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a navrhne dieťaťu prípadné zmeny v narábaní s vreckovým. Predpis vreckového vystavuje sociálna pracovníčka. Predpis odovzdá vychovávateľovi, ktorý eviduje narábanie dieťaťa s vreckovým. Na konci účtovného roka evidenčný hárok do účtovníctva.

24. POSTUP ZAMESTNANCOV CENTRA V KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH:

Centrum má na zvládnutie rizikových situácií vypracovaný Krízový plán, s ktorým sú zamestnanci oboznámení a je im k dispozícii na dostupnom mieste. Jeho cieľom je stanoviť záväzný postup pre všetkých pracovníkov centra v prípade ohrozenia života, zdravia detí a vychovávateľov a podozrenia na protiprávne konanie.

ÚTEK DIEŤAŤA:

Za útek možno považovať svojvoľné opustenie centra bez súhlasu službukonajúceho vychovávateľa alebo iného zamestnanca centra.

Ak centrum umožnilo pobyt dieťaťu mimo centrum a dieťa sa v určenom čase nevrátilo, centrum je povinné ihneď, najneskôr do 24 hodín vyzvať rodičov dieťaťa alebo osoby blízke dieťaťu, aby do 24 hodín zabezpečili návrat dieťaťa.

Ak dieťa opustí centrum bez súhlasu, je povinné túto skutočnosť oznámiť bezodkladne najbližšiemu útvaru policajného zboru (PZ, polícia), rodičom dieťaťa, súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo uložil výchovné opatrenie, a orgánu SPODaSK. Na zabezpečenie všetkých potrebných údajov o dieťati pre potreby policajného zboru je vychovávateľ povinný vypracovať vopred tlačivo o úteku a opatriť ho aktuálnou fotkou dieťaťa. Nahlásenie úteku dieťaťa na Políciu zabezpečí vychovávateľ, ktorému sa končí pracovná zmena.

Útek dieťaťa nie je dôvodom na premiestnenie do iného typu zariadenia. V prípade, že je útekmi ohrozené zdravie alebo život dieťaťa alebo ostatných detí, je nutné zvážiť ochranu dieťaťa v uzatvorenom výchovnom systéme na základe rozhodnutia súdu. Útek dieťaťa sa eviduje v Knihe útekov.

Sociálna pracovníčka nahlási útek do 24 hodín zriaďovateľovi, príslušnému orgánu SPODaSK, rodičom a súdu, ktorý nariadil súdne rozhodnutie.

AGRESÍVNE SPRÁVANIE DIEŤAŤA:

Hlavným cieľom je zabezpečiť bezpečnosť dieťaťa, vlastnú bezpečnosť a zabezpečiť bezpečnosť detí, ktoré sú v blízkosti dieťaťa, ktoré sa prejavuje agresívne.

Dôležité je zachovávať pokoj, ostatné deti presunúť do bezpečnej vzdialenosti, minimalizovať očný kontakt s agresorom, sledovať jeho verbálne aj neverbálne prejavy, nenarušovať jeho osobný priestor, pokúsiť sa identifikovať príčinu úzkosti, straty sebakontroly. Následne podať adekvátnu liekovú terapiu, čakať kým sa neupokojí a informovať koordinátora.

V prípade zlyhania uvedených krokov, zavolať rýchlu zdravotnú pomoc a políciu. Na záver je potrebné spísať záznam o vzniknutej situácii a udalosť oznámi riaditeľke centra a odbornému tímu.

NEPLNENIE POVINNEJ ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY - ZÁŠKOLÁCTVO DIEŤAŤA:

Cieľom je identifikovať dôvody záškoláctva, zabezpečiť odstránenie tohto sociálno-patologického javu. Informácie podať koordinátorovi, intenzívne spolupracovať zo školou, odborným tímom.

SEBAPOŠKODZOVANIE DIEŤAŤA:

Cieľom je eliminovať riziko ublíženia si na zdraví, na najnižšiu možnú mieru a zabezpečiť dieťaťu čo najskôr adekvátnu odbornú pomoc. Je potrebné dieťa upokojiť, rozptýliť jeho pozornosť, odobrať mu nebezpečný predmet, poskytnúť prvú pomoc alebo ošetrovanie. V závislosti od situácie privolať rýchlu zdravotnú pomoc. Bezodkladne informovať koordinátora, spísať záznam o vzniknutej situácii.

ŠIKANOVANIE:

Šikanovaním označujeme úmysel ublížiť druhému fyzicky, alebo psychicky. Je to napríklad bitie, strkanie, vyhrážanie sa fyzickým útokom, krádeže peňazí a vecí, schovávanie a ničenie vecí, ale aj ohováranie, nadávky, či vylúčenie zo spoločnosti ostatných, teda spoliehanie sa viacerých detí proti jednému.

Ak dôjde k šikane medzi deťmi, pomoc dieťaťu poskytne psychológ centra. Ak došlo k šikanovaniu prvý krát, dieťaťu, ktoré šikanovalo, bude poskytnutá odborná psychologická pomoc. Ak došlo k šikanovaniu opakovane, centrum zabezpečí informovanie orgánu SPODaSK, políciu a rodičov detí, a vykoná okamžité opatrenia na ochranu ostatných detí a mladých dospelých premiestnením do takého typu zariadenia, v ktorom mu je poskytnutá špecializovaná odborná pomoc.

USMRTENIE, ZABITIE A ÚMRTIE OSOBY UMIESTNENEJ V CENTRE:

1. službukonajúci vychovávateľ telefonicky informuje neodkladne o vzniknutej mimoriadnej udalosti riaditeľku centra.
2. riaditeľka centra následne obratom informuje o vzniknutej mimoriadnej udalosti sociálnu pracovníčku, ktorej je pridelená samostatná skupina, kde mimoriadna udalosť vznikla.
3. sociálna pracovníčka prichádza do centra bezprostredne po obdržaní informácie o vzniku mimoriadnej udalosti informuje e-mailom príslušné orgány – príslušnú prokuráturu, políciu, súd, ktorý vydal rozhodnutie, Ústredie PSVaR, príslušný orgán SPODaSK a rodičov dieťaťa
4. riaditeľka, sociálna pracovníčka a službukonajúci vychovávateľ zostávajú na mieste vzniku mimoriadnej udalosti a plnia pokyny orgánov činných v trestnom konaní.

INÁ UDALOSŤ, KTORÁ SVOJOU POVAHOU MÔŽE VZBUDIŤ ŠIROKÝ OHLAS VEREJNOSTI:

1. vychovávateľ, ktorý nadobudne dojem, že situácia, ktorá v samostatnej skupine vznikla má charakter mimoriadnej udalosti, ktorá by svojou povahou mohla vzbudiť široký ohlas verejnosti, nahlási písomne (e-mailom) túto skutočnosť riaditeľke centra, kde podrobne opíše vzniknutú situáciu a žiada o vykonanie opatrenia za účelom odstránenia dôsledkov mimoriadnej udalosti.
2. ak riaditeľka a odborný tím posúdia túto mimoriadnu situáciu ako závažnú, zašlú neodkladne informáciu na Ústredie PSVaR aj s prijatými opatreniami riešenia mimoriadnej situácie

V Topoľčanoch, dňa 01.01 2024

Mgr. Viera Miklašová
riaditeľka centra

